

Sider, men Fordelene ved den nye borgerlige Retspleje er dog store nok til at opveje, at den bliver adskilligt dyrere for Borgerne end hidtil, navnlig fordi den kræver Sagførernes personlige Arbejde og personlige Tilstedeværelse i Retterne i langt større Omfang end nu, hvilket medfører en Stigning af Sagførersalærerne. Ogsaa Retsafgifterne vil blive højere end de nuværende, men dette skyldes finansielle Hensyn og er ikke en nødvendig Følge af Retsreformen.

Medens man neppe kan paavise noget Punkt, hvor der nu, mere end da Retsplejeloven vedtoges, kan være Betænkelighed ved Indførelsen af den nye borgerlige Retspleje, stiller Forholdet sig væsentligt anderledes med Hensyn til den nye Strafferetspleje. Det forelagte Forslag om Indførelsen gaar nemlig, hvad Strafferetsplejen angaar, ikke ud paa, at den vedtagne Lov af 26. Marts 1909 skal træde i Kraft uforandret, men paa, at den skal undergaa en væsentlig Forandring derved, at en Bestemmelse skal udgaa, som Loven endog to Gange fremhæver, i § 138 og i § 998, nemlig Forskriften om Oprettelse af et Statspoliti (Opdagelsespoliti).

Udvalgets Flertal benægter ikke, at Retsplejeloven kræver et for hele Landet fælles Opdagelsespoliti (Statspoliti), men synes at mene, at det ved Lov 3. Maj 1911 oprettede Statspoliti indtil videre er tilstrækkeligt, og at dette jo altid senere kan forstærkes. Men under Forhandlingerne om Loven af 1911 blev det fra alle Sider, ogsaa Justitsministerens, erkendt, at det derved oprettede Statspoliti aldeles ikke var en Opfyldelse af Retsplejelovens Krav derom; det er et Politi, som allerede de nuværende Forhold gør nødvendigt, men som ikke er beregnet paa de Forhold, som efter Retsplejeloven vil indtræde, og hvorefter der netop er tiltænkt Opdagelsespolitiet en anden og navnlig langt større Opgave end nu. Mindretallet formener derfor, at man samtidig med Retsplejelovens Ikrafttræden maa have det nødvendige Opdagelsespoliti, og at det er et for Retssikkerheden alt for voveligt Eks-

periment at se Tiden an i denne Henseende, ikke at tale om, at det er ganske usikkert, om det, naar først Retsplejeloven er traadt i Kraft, vil kunne lykkes hurtigt at faa Bestemmelser om et godt Opdagelsespoliti vedtaget.

Det vil imidlertid være nødvendigt i størst mulig Korthed at paavise, at man ikke ved Retsplejelovens Ikraftsættelse kan betragte Opdagelsespolitiet som et vilkaarligt Paahæng, der efter Behag kan tages ud eller skydes ud i det ubestemte. Et kraftigt og velorganiseret Opdagelsespoliti er tværtimod en Livsbetingelse for den Strafferetspleje, som Loven af 1909 indfører.

Hvad der væsentligst kan indvendes mod den nuværende kriminelle Proces er først og fremmest, at Midlerne til Forbrydelsers Opklaring er unødvendig haarde navnlig paa Grund af den næsten afgørende Vægt, der lægges paa Tilvejebringelse af egen Tilstaaelse fra den sigtede og den i nær Forbindelse hermed staaende meget udstrakte Anvendelse af Varetægtsarrest. Den nye Retsplejelov afskaffer ikke Varetægtsarrest, hvilket ogsaa vilde være umuligt, men den giver mere bestemte Regler derom end de nuværende og søger at gøre den noget taaleligere end nu, ligesom den hjemler Ret til straks at klage derover til højere Ret, jfr. allerede nu Grundl. § 80. Men det principmæssigt vigtigste Middel, som Retsplejeloven anvender, er at svække Varetægtsfængselets Tjenlighed til at fremtvinge Sandheden gennem den sigtedes egen Tilstaaelse. Saaledes er sigtede ifølge § 748 berettiget til paa ethvert Trin af Sagen at tage sin Erkendelse af Sigtelsens Rigtighed tilbage, og Tanken heri er at berøve Undersøgelingsdommeren det Motiv til at forlænge Varetægtsfængselet, at den sigtede nok tilstaa, naar han længe har lidt Fængselets sjælelige og legemlige Ubehageligheder. Det kan jo ikke nytte stort at faa en Bekendelse fra den sigtede, naar denne straks derefter kan fragaa den. Ogsaa Bestemmelserne om, at den sigtede har Ret til under Forhørene at raadføre sig med en Forsvarer, og om Forhørenes Offentlighed under Rettens Forundersøgelse